

Informacja dla Pacjenta dotycząca badania

Tomografii Komputerowej

I. Opis badania

Tomografia komputerowa jest technologią, która wykorzystuje komputerowo przetworzone promieniowanie X, aby utworzyć obraz warstw określonych części ciała. Pozwala to na uwidocznienie narządów wewnętrznych.

W medycynie tomografia komputerowa używana jest głównie do celów diagnostycznych, może też służyć do celów terapeutycznych.

Wykonanie badania TK zazwyczaj wymaga dożylnego podania pacjentowi środka kontrastowego, dlatego **przed badaniem pacjent będzie miał założone wkłucie dożylne**. Podczas podawania kontrastu może wystąpić uczucie ciepła, metaliczny posmak w ustach. Niektóre badania (TK jamy brzusznej, miednicy) wymagają podania środka kontrastowego doustnie, doodbytniczo i/lub dopochwowo.

Badanie jest niebolesne i trwa zazwyczaj od 10 do 30 minut.

W zależności od badanej okolicy ciała, w trakcie badania może istnieć konieczność wstrzymania oddechu na kilka sekund (polecenie będzie słychać przez głośnik). Artefakty ruchowe (zakłócenia zewnętrzne) obniżają znacznie jakość badania.

II. Wskazania

Badania TK wykonywane są z różnych powodów, ponieważ jest to jedna z najlepszych i najszybszych metod służących do obrazowania: głowy, zatok klatki piersiowej, brzucha, miednicy małej.

Badanie to służy do rozpoznania choroby, zaplanowania leczenia oraz kontroli efektów zastosowanego leczenia. Może również służyć do wykonania biopsji.

III. Przeciwwskazania

Do głównych przeciwwskazań należy:

- ciąża (promieniowanie X może być szkodliwe dla płodu)
- niewydolność nerek (jodowy kontrast podany dożylnie może powodować neuropatię)
- nadczynność tarczycy
- uczulenia na jodowy środek kontrastowy
- guz nadnerczy

- nużliwość mięśni

Obecność przeciwwskazań należy zgłosić lekarzowi !

IV. Przygotowanie do badania

W dniu poprzedzającym badanie należy pić dużo płynów (ok. 2 litry)- ważne jest odpowiednie nawodnienie organizmu.

W dniu badania należy być na czczo- nie wolno spożywać posiłków 6 godzin przed badaniem (chorzy na cukrzycę powinni skonsultować się z lekarzem prowadzącym, jak przygotować się do badania).

Przez cały dzień po badaniu należy wypić 2-3 litry płynów, posiłki można jeść normalnie.

Do badania miednicy małej należy dodatkowo się przygotować:

- dzień przed badaniem – jeść lekkie posiłki (ostatni o godz. 18.00), o 16.00 wypić preparat X-prep lub Fortrans (leki przeczyszczające), wypić łącznie do godzin nocnych ok. 3 litry ciepłej, przegotowanej wody. Stosowanie leków przeczyszczających ma doprowadzić do usunięcia z jelit resztek pokarmowych.

Przed badaniem należy ściągnąć biżuterię, obranie, które zawiera metalowe elementy, opróżnić kieszenie, może być konieczne usunięcie aparatu słuchowego oraz protez zębowych.

V. Powikłania

Badanie TK jest bezpieczną procedurą, jednak mogą wystąpić objawy niepożądane związane z:

- zastosowaniem promieniowania X, które może mieć niekorzystny wpływ na organizm ludzki. Uszkodzenie DNA w konsekwencji może doprowadzić do rozwoju choroby nowotworowej (najczęściej raka płuca, raka piersi, raka tarczycy, raka żołądka, białaczki). Jednak ryzyko rozwoju nowotworu spowodowane narażeniem na promieniowanie X podczas badania jest znacznie niższe niż ryzyko rozwoju nowotworu w populacji. Dawka promieniowania podczas badania jest zredukowana do najmniejszego poziomu, który zapewnia uzyskanie prawidłowych technicznie badań.

- związane z dożylnym podaniem środka kontrastowego- występują w 1-3 % wykonanych badań i są to najczęściej alergia, wysypka, świąd skóry, wstrząs anafilaktyczny, zgon, nudności, wymioty, ból brzucha, ból, uczucie ciepła, zaburzenia czynności tarczycy, zawroty głowyn, niepokój, utrata przytomności, drżenia, drgawki, zaburzenia czynności nerek, krwiak w miejscu wkłucia, wynaczynienie środka kontrastowego, obrzęk płuc, uszkodzenie nerek.

- związane z doustnym lub doodbytniczym podaniem środka kontrastowego i są to : biegunka, zaostrzenie stanów zapalnych jelita, nudności, wymioty, reakcje uczuleniowe, obrzęk płuc (po zachłyśnięciu się środkiem kontrastowym).

VI. Inne dostępne metody diagnostyczne

- badanie RTG
- badanie USG
- badanie Rezonansu Magnetycznego
- cyfrowa angiografia subtrakcyjna

Przed wykonaniem badania TK należy dostarczyć skierowanie na badanie, aktualny wynik badania kreatyniny w surowicy oraz GFR (współczynnik przesączenie kłębuszkowego), wypełnioną ankietę oraz podpisaną zgodę na badanie.

Pacjenci z podwyższonym poziomem kreatyniny, którzy przyjmują leki przeciwcukrzycowe z grupy biguanidów (Metformina, Metformax, Metfogamma, Metifor, Formetic, Glucophage, Gluformin, Siofor) powinni, po konsultacji z lekarzem prowadzącym, zaprzestać ich przyjmowania na 48 h przed i na 24 h po badaniu z użyciem środka kontrastowego.

Dokumentacja medyczna dotycząca wcześniejszych badań obrazowych i/lub pobytów w szpitalu powinna zostać dostarczona do pracowni radiologicznej w dniu badania.